

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกระชับกับการเจริญสมานิตด้วยการสวดมนต์ต่อความวิตกกังวลของผู้ป่วยในระยะก่อนผ่าตัด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นผู้ป่วยโรคเนื้องอกมดลูกและรังไข่ซึ่งแพทย์ลงความเห็นว่าจะต้องทำผ่าตัดมดลูกและรังไข่และผู้ป่วยยินยอมทำผ่าตัด โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ป่วยเข้าร่วมการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เป็นบุคคลที่ไม่มีประวัติความผิดปกติทางสมองหรือเป็นโรคทางจิตเวช
2. เป็นบุคคลที่สุขภาพร่างกายโดยทั่วไปแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว
3. เป็นบุคคลที่ยินดีเข้าร่วมในการศึกษาด้วยความสมัครใจ
4. เป็นบุคคลที่ได้รับการผ่าตัดแบบไม่เร่งด่วนมีการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยในระยะก่อนผ่าตัดเป็นเวลาประมาณ 6 สัปดาห์

5. เป็นบุคคลที่ทำแบบสอบถามความวิตกกังวลก่อนผ่าตัด แล้วมีคะแนนความวิตกกังวลสูงตั้งแต่ 60 คะแนนขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดย มีขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเนื้องอกมดลูกและรังไข่ที่ได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลอินทร์บุรีจังหวัดสิงห์บุรี ระหว่างเดือนกันยายน – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มที่ได้รับการบริการตามปกติของโรงพยาบาล 1 กลุ่ม โดยให้ผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคนแรกจับสลากที่มีหมายเลข 1, 2 และ 3 โดยสลากหมายเลข 1 คือกลุ่มทดลองที่ 1 เป็นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกระชับ สลากหมายเลข 2 คือกลุ่มทดลองที่ 2 เป็นกลุ่มที่ได้รับการฝึกเจริญสมานิตด้วยการสวดมนต์ และสลากหมายเลข 3 คือ กลุ่มที่ได้รับการบริการตามปกติของโรงพยาบาลและเมื่อผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคนแรกจับสลากได้หมายเลขใดให้จัดเข้ากลุ่มนั้นและผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคนต่อไปให้จัดเรียงเข้ากลุ่มตามลำดับหมายเลขจาก 1 ถึง 3 ได้กลุ่มละ 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความวิตกกังวลของสปิลเบิร์กเกอร์ และคณะ (Spielberger et al., 1970) ชื่อว่าแบบวัดความ วิตกกังวลขณะเผชิญและความวิตกกังวลที่เป็นนิสัย (the state-trait anxiety Inventory) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิทยา คุชภักดิ์ คร.สายฤดี วรกิจโกศาทร และ คร.มาลี นิสสัยสุข (จันทรม สมประเสริฐ, 2526, หน้า 61 - 62) โดยผู้วิจัยนำมาใช้ในการประเมินความวิตกกังวลในระยะก่อนผ่าตัดเป็นแบบวัดความวิตกกังวลขณะเผชิญมี 20 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ดังต่อไปนี้

ไม่เคย หมายถึง ความรู้สึกนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบขณะทดสอบ

มีบ้าง หมายถึง ความรู้สึกนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบขณะทดสอบ

เล็กน้อย

ค่อนข้างมาก หมายถึง ความรู้สึกนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบขณะทดสอบ

ค่อนข้างมาก

มากที่สุด หมายถึง ความรู้สึกนั้นตรงกับความรู้สึกของผู้ตอบขณะทดสอบมากที่สุด

การให้คะแนนและการแปลความหมาย

คำถามที่แสดงถึงความวิตกกังวลในทางบวกเช่น ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจ ข้าพเจ้ารู้สึกดีถึง เกียรติ เป็นต้น การกำหนดคะแนนเรียงตามลำดับจากไม่เคยถึงมากที่สุดเป็น 1 2 3 4 มีทั้งหมด 10 ข้อ ได้แก่ข้อ 3 4 6 7 9 12 13 14 17 และ 18

คำถามที่แสดงถึงความวิตกกังวลในทางลบ เช่น ข้าพเจ้ารู้สึกสงบ ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจ เป็นต้น การกำหนดคะแนนเรียงตามลำดับจากไม่เคยถึงมากที่สุดเป็น 4 3 2 1 มีทั้งหมด 10 ข้อ ได้แก่ข้อ 1 2 5 8 10 11 15 16 19 และ 20

คะแนนรวมทั้งหมดมีค่าสูงสุด 80 คะแนนและต่ำสุด 20 คะแนน คะแนนต่ำแสดงว่า มีความวิตกกังวลน้อย คะแนนสูงแสดงว่ามีความวิตกกังวลมาก

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกระชับและโปรแกรมการฝึกเจริญสมาธิด้วยการ สวดมนต์ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกระชับ และการฝึกเจริญสมาธิด้วยการสวดมนต์รวมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวกับความวิตกกังวล

2.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกระชับและโปรแกรมการฝึกเจริญสมาธิ ด้วยการสวดมนต์ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้

2.3 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกระชับและโปรแกรมการฝึกเจริญสมาธิ ด้วยการสวดมนต์ ที่สร้างขึ้นนั้นให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาและวิธีดำเนินการ

2.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกระชับที่ผ่านการตรวจจากประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบในเรื่องของความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีดำเนินการ

2.5 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกระชับที่ผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรึกษากับประธานกรรมการและกรรมการอีกครั้งเพื่อแก้ไขและปรับปรุง

2.6 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกระชับและโปรแกรมการฝึกเจริญสมาธิ ด้วยการสวดมนต์ ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้ป่วยในระยะก่อนผ่าตัดมดลูกและรังไข่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความตรง (validity) ของแบบวัดความวิตกกังวลขณะเผชิญ (state anxiety) นี้ ได้รับการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างแล้วโดย สปีลเบิร์กเกอร์ และคณะ (Spielberger et al., 1970) ได้นำไปทดสอบกับนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน คือในภาวะที่มีความตึงเครียด (stressful condition) จากการดูภาพยนตร์ที่ตึงเครียด (stressful movie condition) และการสอบ (exam condition) และในภาวะที่ไม่ตึงเครียด (nonstressful condition) คือช่วงเวลาก่อนพัก (normal condition) และขณะฝึกการผ่อนคลาย (relax condition) ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวลขณะเผชิญมีคะแนนเรียงจากมากไปน้อยในสถานการณ์ทั้ง 4 แสดงว่าแบบประเมินนี้มีความตรงและสามารถวัดความวิตกกังวลได้ถูกต้องแม่นยำ สำหรับฉบับที่แปลเป็นภาษาไทยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทางเครื่องมือและทางด้านภาษาตรวจสอบความตรงอย่างผิวเผิน (face validity) โดย ชมชื่น สมประเสริฐ (2526, หน้า 64)

การหาความเที่ยง (reliability) เครื่องมือนี้มีผู้นำไปใช้หลายท่าน กับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันและได้นำไปหาความเที่ยงโดย สุริย์ เทพสุภรังษิกุล (2532, หน้า 46) ทดสอบในผู้ป่วยที่มารับบริการตรวจรักษาที่หน่วยเวชศาสตร์ทั่วไปโรงพยาบาลรามารับดี 20 ราย และนำไปหาความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา = 0.85 และ วชิร กลิ่นเฟื่อง (2535, หน้า 44) ได้ทดสอบในผู้ป่วยผ่าตัดมดลูกและรังไข่โรงพยาบาลรามารับดีจำนวน 79 ราย ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา = 0.94 และสุจิตรา เขียวชัยวัฒนากุล (2536, หน้า 40) ได้นำแบบวัดความวิตกกังวลขณะเผชิญ (STAI)

ฉบับภาษาไทย ไปทดลองใช้กับหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 30 ราย
นำไปหาความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาได้ $= 0.88$

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความวิตกกังวลในระยะก่อนผ่าตัดนี้ไปทดสอบในผู้ป่วยในระยะก่อน
ผ่าตัดมดลูกและรังไข่ โรงพยาบาลอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ราย
แล้วนำมาหาความเที่ยง โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้ $= 0.84$

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มที่ได้รับการตาม
ปกติของโรงพยาบาล 1 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ดังแสดงในตารางข้างล่าง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงแบบแผนการทดลองแบบวัดก่อนและหลังการทดลอง (randomized
control group pretest – posttest design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531, หน้า 67)

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
e_1r	T_1	X_1	T_2
e_2r	T_1	X_2	T_2
e_3r	T_1	X_3	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

r แทน วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย

e_1r แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกระชับ

e_2r แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกเจริญสมาธิด้วยการสวดมนต์

e_3r แทน กลุ่มที่ได้รับการบริการตามปกติจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลอินทร์บุรี
จังหวัดสิงห์บุรี

T_1 แทน ระยะก่อนการทดลอง

T_2 แทน ระยะหลังการทดลอง

X_1 แทน การให้คำปรึกษาแบบกระชับ

X_2 แทน การฝึกเจริญสมาธิด้วยการสวดมนต์

X_3 แทน การบริการตามปกติจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการทดลอง

มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อขออนุมัติในการศึกษาวิจัยและขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2545

1.2 ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการโรงพยาบาลอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อแนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยในรายละเอียดต่าง ๆ เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2545

2. ขั้นตอนการ

2.1 ระยะก่อนทดลอง

ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการ โรงพยาบาลอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี คัดเลือกผู้ป่วยในระยะก่อนผ่าตัดดมกลูกและรังไข่ที่อยู่ในเกณฑ์ของการพิจารณาคัดเลือกผู้ป่วยเข้าร่วมการวิจัย แล้วให้ทำแบบสอบถามความวิตกกังวล ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คัดเฉพาะผู้ที่มีคะแนนความวิตกกังวลสูงตั้งแต่ 60 คะแนนขึ้นไป แล้วทำการสุ่มเพื่อแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มทดลอง 2 กลุ่มและกลุ่มที่ได้รับการบริการตามปกติของโรงพยาบาล 1 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน

2.2 ระยะทดลอง

กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกระชั้นเป็นรายบุคคลตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 6 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์

กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการฝึกเจริญสมาธิด้วยการสวดมนต์เป็นรายบุคคล ตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 6 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที และให้ฝึกเองที่บ้านทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง โดยมีเอกสารและตลับเทปประกอบการสวดมนต์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์

กลุ่มทดลองที่ 3 ได้รับการบริการตามปกติของโรงพยาบาลอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เป็นรายบุคคล เป็นเวลา 6 สัปดาห์ก่อนการผ่าตัด

2.3 ระยะหลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยให้ผู้ป่วยแต่ละคนตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลในระยะก่อนผ่าตัด อีกครั้งก่อนการผ่าตัด 1 วัน เพื่อเป็นการสอบครั้งหลัง (posttest) สิ้นสุด การทดลองเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม คิวเบสิก (QBASIC) ที่เขียนขึ้นตามวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ในตัวแปรต้น 2 ตัวโดยตัวหนึ่งวัดต่างกลุ่มอีกตัวหนึ่งวัดซ้ำ ซึ่งเขียนโดย ไพรัตน์ วงษ์นาม (2540)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบวัดซ้ำในตัวแปรต้น 2 ตัว ตัวหนึ่งวัดต่างกลุ่ม อีกตัวหนึ่งวัดซ้ำ (repeated measure designs : one between subjects variable and one within subjects) และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบรายกลุ่มแบบนิวแมน – คูลล์ (Newman – Keuls procedure) ของฮาวเวล (Howell, 1992, pp. 431 – 452)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University